

گروه مطالعات میان‌رشته‌ای

محمود زمانی

رتبه: شایسته تقدیر بخش بزرگسال

تحصیلات: دکتری

عنوان اثر: تحلیل اقتصادی اصول اخلاقی در حقوق قراردادها

قالب اثر: رساله دکتری

درباره پژوهشگر

محمود زمانی در سال ۱۳۵۳ متولد شد و پس از اخذ دیپلم و سپس فارغ‌التحصیلی در مقطع کارشناسی حقوق با انجام خدمت نظام وظیفه به حرفه وکالت دادگستری پرداخت. وی دوره کارشناسی ارشد را در سال ۱۳۹۲ در رشته حقوق اقتصادی دانشگاه علامه طباطبایی با رتبه ممتاز به پایان رساند و بلافاصله در مقطع دکتری حقوق خصوصی دانشگاه تهران پذیرفته شد.

دکتر زمانی علاوه بر تالیف چندین کتاب، همکاری و مشارکت در چند طرح پژوهشی، چندین مقاله علمی در مجلات علمی - پژوهشی منتشر کرده و در حال حاضر نیز به تدریس دروس حقوق در دانشگاه‌های کشور و فعالیت‌های پژوهشی مشغول است.

ایشان به دلیل علاقه به مطالعات میان‌رشته‌ای و به‌ویژه مباحث اقتصادی عنوان رساله خود را با موضوع «تحلیل اقتصادی اصول اخلاقی در حقوق قراردادها» انتخاب کرد و موفق به دفاع از رساله خود در سال ۱۳۹۷ شد.

چکیده اثر

تحلیل اقتصادی جایگاه اصول اخلاقی در حقوق قراردادها به کمک ابزارهای اقتصاد خرد نظیر کارایی، نظریه بازی‌ها، رفاه کل، هزینه-فایده و مطلوبیت هدف این پژوهش است. با شیوه مطالعه کتابخانه‌ای و بررسی نظریه‌ها و ادبیات مربوط به ارتباط سه علم؛ فلسفه اخلاق، فلسفه حقوق و فلسفه اقتصاد به تجزیه و تحلیل چگونگی کارایی و اثربخشی رویکرد اخلاقی در قراردادها پرداخته شد و با تهیه پرسشنامه هدفمند و آمیخته با سوالات پایش بایستگی، به کمک ابزارهای تحلیل آماری، استخراج داده‌ها انجام گرفت. نتایج تحلیل آماری پژوهش مویید این است که رعایت اصول اخلاقی و همکاری در رابطه قراردادی، موجب تضمین التزام بهینه به اجرای قرارداد، کمینه‌کردن هزینه مبادله ناشی از مراحل پیش قراردادی، انعقاد قرارداد و اجرای آن و در نهایت سبب بهبود کارایی و افزایش رفاه اقتصادی و تثبیت قدرت و اعتبار این اصول می‌شود، چرا که رابطه معناداری میان رعایت اصول اخلاقی و افزایش مطلوبیت، کارایی و رفاه در نتایج داده‌ها مشهود است.

توسل به اخذ تضامین قراردادی، اتخاذ استراتژی متقابل که بعضاً مخالف انگیزه‌های اولیه انعقاد قرارداد است و تلاش برای کسب اطلاعات بیشتر برای مقابله با فرصت‌طلبی طرف دیگر و درج شروط صریح حقوقی در قرارداد بسیار هزینه‌بر است و در پاره‌ای موارد مانع توافق قراردادی می‌شود. با فرض پیش‌بینی همه جوانب و توافق نهایی بر انعقاد قرارداد، بنظر می‌رسد تمهیداتی نظیر شروط صریح غیرحقوقی مانند الزام به رعایت اصول اخلاقی برای جلوگیری از رفتار فرصت‌طلبانه، دورنی کردن هزینه‌ها، کاهش هزینه معاملات و افزایش کارایی قرارداد را به دنبال دارد.

جنبه‌های جدیدی از رابطه اخلاق و اقتصاد با حقوق قراردادها و نظریه وابستگی در توسعه روابط حقوقی، اجتماعی، اقتصادی و اخلاقی از یافته‌های این پژوهش است.

